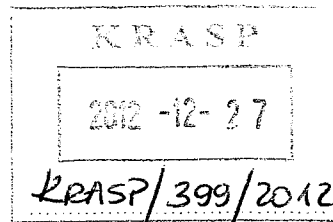

MINISTER
NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

prof. Barbara Kudrycka

DKN.WRK.651.1.2012.2

Warszawa, 20 grudnia 2012 r.

Według rozdzielnika

szanowni Państwo

Stosownie do postanowień uchwały nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. Nr 13, poz. 22, z późn. zm.), w załączeniu przedstawiam projekt rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie dotacji przedmiotowych do podręczników akademickich, z uprzejmą prośbą o zgłoszenie ewentualnych uwag w możliwie najkrótszym terminie.

2 powiadzenie

Barbara Kudrycka

Otrzymują:

1. Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów,
2. Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
3. Polska Komisja Akredytacyjna,
4. Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich,
5. Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich,
6. Konferencja Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych,
7. Polska Akademia Nauk,
8. Polska Akademia Umiejętności,
9. Krajowa Reprezentacja Doktorantów,
10. Parlament Studentów RP,
11. Rada Działalności Pożytku Publicznego,
12. Rada Młodych Naukowców
13. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
14. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”,
15. Rada Szkolnictwa Wyższego i Nauki ZNP,
16. Forum Związków Zawodowych,
17. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej,
18. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan,
19. Związek Rzemiosła Polskiego,
20. Business Centre Club,
21. Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”,
22. Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80” Zarząd Krajowy,
23. Polska Izba Książki,
24. Stowarzyszenie Wydawców Szkół Wyższych.

PROJEKT z dnia 05.12.2012r.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO¹⁾**

z dnia 2012 r.

w sprawie dotacji przedmiotowych do podręczników akademickich

Na podstawie art. 188a ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572 i 742) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa stawki dotacji przedmiotowych do podręczników akademickich, zwanych dalej „dotacjami”, a także szczegółowy sposób oraz tryb udzielania i rozliczania dotacji.

§ 2. 1. Dotacje mogą być udzielane w zakresie określonym w ustawie budżetowej na dany rok do najlepszych:

- 1) pierwszych wydań podręczników akademickich;
- 2) pierwszych polskich wydań zagranicznych podręczników akademickich;
- 3) wznowień wybitnych podręczników akademickich.

2. Dotacja do:

- 1) pierwszego polskiego wydania zagranicznego podręcznika akademickiego - może zostać udzielona, gdy brak jest na rynku polskim podręcznika akademickiego obejmującego treści zawarte w zagranicznym podręczniku akademickim;
- 2) wznowienia wybitnego podręcznika akademickiego - może zostać udzielona nie wcześniej niż po upływie trzech lat od roku, w którym została udzielona dotacja do wcześniejszego wydania tego podręcznika.

3. Dotacja może zostać udzielona do podręcznika akademickiego, który:

- 1) jest przydatny w procesie kształcenia;
- 2) zawiera poprawne merytorycznie treści;
- 3) nadaje się do publikacji bez istotnych zmian;
- 4) zawiera oryginalne rozwiązania i w innowacyjny sposób dokonuje prezentacji treści przydatnych w procesie dydaktycznym;
- 5) zawiera nowe treści kształcenia uwzględniające w szczególności najnowsze osiągnięcia w określonej dyscyplinie naukowej lub artystycznej;
- 6) zawiera treści merytoryczne dostosowane do programów kształcenia zgodnych z systemem Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego;

¹⁾ Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego kieruje działem administracji rządowej – szkolnictwo wyższe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 248, poz. 1483).

7) obiektywnie przekazuje wiedzę.

4. W przypadku podręczników akademickich, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, dotacji udziela się do podręczników wydawanych w formie papierowej i elektronicznej, a w przypadku podręczników akademickich, o których mowa w ust. 1 pkt 3 - wyłącznie w formie elektronicznej.

§ 3. Wniosek o udzielenie dotacji, zwany dalej „wnioskiem”, wydawca składa do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, zwanego dalej „ministrem”, w dwóch egzemplarzach, w terminie do dnia 31 stycznia roku, w którym dotacja jest udzielana.

§ 4. 1. We wniosku podaje się następujące informacje:

- 1) nazwę wydawcy;
- 2) tytuł podręcznika akademickiego;
- 3) dane o autorze;
- 4) wskazanie, czy jest to pierwsze wydanie podręcznika akademickiego, czy pierwsze polskie wydanie zagranicznego podręcznika akademickiego, czy wznowienie podręcznika akademickiego;
- 5) charakterystykę podręcznika akademickiego, ze wskazaniem obszaru wiedzy, dziedziny naukowej lub sztuki oraz dyscypliny naukowej lub artystycznej, których dotyczy podręcznik akademicki;
- 6) wielkość nakładu podręcznika akademickiego w wersji papierowej;
- 7) wstępną kalkulację kosztów wydania podręcznika akademickiego;
- 8) przewidywaną cenę zbytu podręcznika akademickiego w wersji papierowej i w wersji elektronicznej;
- 9) wnioskowaną wysokość dotacji, nie wyższą jednak niż wysokość stawki dotacji określonej zgodnie z § 10;
- 10) rok i numer wydania podręcznika akademickiego;
- 11) wskazanie ewentualnych innych źródeł finansowania podręcznika akademickiego wraz z wysokością przyznanych środków.

2. Wstępną kalkulację kosztów wydania podręcznika akademickiego, o której mowa w ust. 1 pkt 7, sporządza się z uwzględnieniem następujących prognozowanych kosztów i wydatków:

- 1) ceny zbytu (hurtowej) podręcznika akademickiego w wersji papierowej i w wersji elektronicznej;
- 2) kosztów bezpośrednich, w tym:
 - a) honorariów dla autorów lub tłumaczy,
 - b) kosztów poligrafii,
 - c) kosztów redakcyjnych ogółem, z wyszczególnieniem kosztów:
 - redakcji naukowej,
 - redakcji wydawniczej,
 - redakcji technicznej,
 - wykonania i obróbki materiału ilustracyjnego,
 - opracowania indeksu,
 - opracowania bibliografii i przypisów,
 - korekty I (przed łamaniem),
 - korekty II (po łamaniu),

- korekty III (rewizyjnej),
 - projektu graficznego okładki,
 - tłumaczenia streszczenia;
- 3) kosztów przygotowalni ogółem, z wyszczególnieniem kosztów:
 - a) komputerowego składu tekstu,
 - b) drukarskich,
 - c) innych prac;
 - 4) kosztów wytworzenia jednego egzemplarza podręcznika akademickiego w wersji papierowej;
 - 5) kosztów wytworzenia podręcznika akademickiego w wersji elektronicznej, w tym kosztów konwersji pliku elektronicznego, zawierającego treści podręcznika akademickiego, do formatów cyfrowych umożliwiających odczyt za pomocą stacjonarnych i mobilnych urządzeń elektronicznych, z wyszczególnieniem kosztów publikacji podręcznika akademickiego bez możliwości interaktywnych oraz z możliwościami interaktywnymi;
 - 6) narzutu kosztów ogólnowydawniczych nieprzekraczającego 15% kosztów bezpośrednich.

3. Do wniosku wydawca dołącza:

- 1) elektroniczną wersję podręcznika akademickiego przygotowaną w formacie „.pdf”, a jeżeli podręcznik ma być wydany w wersji papierowej - także w formie wydruku gotowej wersji;
- 2) dwie recenzje naukowe podręcznika akademickiego, sporządzone przez specjalistów w dyscyplinie naukowej lub artystycznej, której dotyczą treści zawarte w podręczniku akademickim, obejmujące informacje o przydatności podręcznika akademickiego dla realizacji treści programów kształcenia wraz z oświadczeniami recenzentów o braku przeszkód dla dokonania obiektywnej i niezależnej recenzji;
- 3) oświadczenie, że:
 - a) uzyskał odmowę dofinansowania z innych źródeł pierwszego polskiego wydania zagranicznego podręcznika akademickiego, ze wskazaniem podmiotów, które odmówiły dofinansowania,
 - b) nie znajduje się w trudnej sytuacji ekonomicznej w rozumieniu pkt 9 - 11 wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz. Urz. UE C 244, z 01.10.2004, str. 2, z późn. zm.),
 - c) nie znajduje się w okresie restrukturyzacji przeprowadzanej z wykorzystaniem pomocy publicznej,
 - d) nie jest wpisany do Krajowego Rejestru Dłużników,
 - e) zawarł z każdym z autorów lub tłumaczy podręcznika akademickiego umowę regulującą autorskie prawa majątkowe, określającą kwotę honorarium przyznanego autorom lub tłumaczom i podział dochodów z przyszłych pól eksploatacji dzieła.

4. W przypadku:

- 1) wznowienia wybitnego podręcznika akademickiego - do wniosku dołącza się egzemplarz poprzedniego wydania;
- 2) wznowienia wybitnego podręcznika akademickiego ze zmianami - do wniosku dołącza się egzemplarz ostatniego wydania oraz szczegółowy konspekt zmian.

5. W przypadku gdy wydawca ubiega się o udzielenie dotacji do więcej niż jednego podręcznika akademickiego:

- 1) sporządza zestawienie zbiorcze podręczników akademickich objętych wnioskiem, zawierające:
 - a) tytuły podręczników akademickich planowanych do wydania,
 - b) kolejność wydania poszczególnych tytułów,
 - c) wskazanie, jakich obszarów wiedzy, dziedzin naukowych lub sztuki oraz dyscyplin naukowych lub artystycznych dotyczą treści zawarte w poszczególnych podręcznikach akademickich,
 - d) łączną wysokość wnioskowanych dotacji;
- 2) oświadczenia, o których mowa w ust. 3 pkt 3 lit. b-d, dołącza do zestawienia, o którym mowa w pkt 1, w jednym egzemplarzu.

§ 5. Wniosek niespełniający wymagań formalnych zwraca się wydawcy z zawiadomieniem o przyczynach zwrotu i o możliwości uzupełnienia w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia oraz z pouczeniem, że nieusunięcie braków spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia.

§ 6. Wnioski są oceniane pod względem formalnym, finansowym i merytorycznym.

§ 7. 1. Ocena formalna i finansowa wniosków jest dokonywana przez urząd obsługujący ministra.

2. Przy ocenie finansowej wniosków, bierze się pod uwagę w szczególności wstępną kalkulację kosztów, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 7, oraz prawidłowość rozliczenia dotacji udzielonych przez ministra, w okresie pięciu lat przed złożeniem wniosku.

§ 8. 1. W celu dokonania oceny merytorycznej wniosków minister powołuje Komisję do spraw Podręczników, zwaną dalej „Komisją”, złożoną z ekspertów.

2. W uzasadnionych przypadkach, gdy w Komisji brak jest eksperta reprezentującego dyscyplinę naukową lub artystyczną, której dotyczą treści zawarte w podręczniku akademickim, minister może zlecić dokonanie oceny merytorycznej wniosku ekspertowi niebędącemu członkiem Komisji, wskazanemu przez Komisję.

3. Tryb pracy Komisji określa regulamin ustalony przez Komisję i zatwierdzony przez ministra.

4. Do zadań Komisji należy:

- 1) ocena merytoryczna wniosków;
- 2) sporządzenie rankingu wniosków na podstawie ocen, o których mowa w pkt 1.

5. Przy ocenie merytorycznej wniosków bierze się pod uwagę recenzje podręczników akademickich dołączane do wniosków.

6. Członek Komisji i ekspert, o którym mowa w ust. 2, przed dokonaniem oceny merytorycznej wniosku składają oświadczenia o braku przeszkód dla dokonania obiektywnej i niezależnej oceny.

7. W przypadku gdy autorem podręcznika akademickiego jest nauczyciel akademicki, oceny merytorycznej wniosku nie mogą dokonywać eksperci będący nauczycielami akademickimi zatrudnionymi w tej samej uczelni.

8. Komisja nie ujawnia danych osobowych członków Komisji i ekspertów oceniających poszczególne wnioski.

9. Obsługę Komisji zapewnia urząd obsługujący ministra.

§ 9. Ocena merytoryczna wniosku jest dokonywana w skali punktowej od 1 do 10, gdzie 1 jest oceną najniższą, a 10 – oceną najwyższą.

§ 10. 1. Minister przyznaje dotację na podstawie rankingu, o którym mowa w § 8 ust. 4 pkt 2.
2. Wydawca zostaje poinformowany, w formie pisemnej, o podręcznikach akademickich, do których otrzymał dotację w danym roku, w terminie do dnia 30 czerwca danego roku.
3. Komunikat o udzieleniu dotacji, w formie wykazu dotowanych podręczników akademickich, z podaniem nazw wydawców, tytułów podręczników akademickich i wysokości udzielonych dotacji, umieszcza się na stronie podmiotowej ministra w Biuletynie Informacji Publicznej.

§ 11. 1. Stawka dotacji jest ustalana na podstawie następujących rzeczywistych kosztów wydania i wynosi:

- 1) do 50% kosztów wyliczonych z 80% kosztów nakładu handlowego, uwzględniających koszty honorarium autora lub tłumacza, powiększonych o kwotę stanowiącą nie więcej niż 15% kosztów bezpośrednich wydawcy przeznaczonych na dany podręcznik akademicki;
- 2) kosztu konwersji pliku elektronicznego, zawierającego treści podręcznika akademickiego, do formatów cyfrowych umożliwiających odczyt za pomocą stacjonarnych i mobilnych urządzeń elektronicznych.

2. W przypadku gdy podręcznik akademicki jest wydawany w wersji papierowej, koszty wydania są naliczane dla nie mniej niż 300 egzemplarzy i nie więcej niż 1 000 egzemplarzy.

3. Minister udziela dotacji według stawki w wysokości określonej zgodnie z ust. 1. Określoną w ten sposób stawkę dotacji pomniejsza się o dofinansowanie z innych źródeł.

§ 12. 1. Z wydawcą, któremu została udzielona dotacja, minister zawiera umowę.

2. W umowie określa się w szczególności następujące obowiązki wydawcy:

- 1) obowiązek publikacji egzemplarzy podręcznika akademickiego objętych dotacją w liczbie i formie określonej przez ministra;
- 2) obowiązek przekazania wersji elektronicznej podręcznika akademickiego, w formacie „.pdf/A”, jako egzemplarza do zbiorów Biblioteki Narodowej w Warszawie, udostępnianych na platformie cyfrowej wymiany międzybibliotecznej;
- 3) obowiązek wykonania konwersji pliku elektronicznego, zawierającego treści podręcznika akademickiego, do formatów cyfrowych, umożliwiających odczyt za pomocą stacjonarnych i mobilnych urządzeń elektronicznych i umieszczenie skonwertowanego pliku (e-book) na platformie cyfrowej lub w internecie na platformie repozytoryjnej;
- 4) obowiązek wykonywania wydruku cyfrowego podręcznika akademickiego na zlecenie zamawiającego, w terminie pięciu dni roboczych od dnia złożenia zamówienia;
- 5) obowiązek zamieszczenia w podręczniku akademickim informacji o wysokości nakładu oraz informacji o treści: „Podręcznik akademicki dotowany przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego”.

§ 13. Wydawca może opublikować podręcznik akademicki w nakładzie wyższym niż wynikający z umowy, o której mowa w § 12, albo udostępnić wersję elektroniczną podręcznika akademickiego na własnej stronie internetowej, z tym że nakład ten oraz udostępnienie na stronie

internetowej nie mogą być sfinansowane z przyznanej dotacji.

§ 14. 1. Przekazanie wydawcy dotacji następuje po:

- 1) spełnieniu warunków określonych w umowie, o której mowa w § 12;
 - 2) przedłożeniu przez wydawcę, nie później niż do dnia 15 listopada roku, na który dotacja jest udzielana, rozliczenia kosztów wydania podręcznika akademickiego, sporządzonego z uwzględnieniem kosztów i wydatków wymienionych w § 4 ust. 2 wraz z dokumentami finansowymi i dowodami księgowymi potwierdzającymi ich poniesienie.
2. Przyjęcie rozliczenia kosztów wydania podręcznika akademickiego jest dokonywane na podstawie weryfikacji przedłożonych dokumentów.
3. Za dzień udzielenia dotacji uważa się dzień przekazania dotacji na rachunek bankowy wydawcy.

§ 15. W przypadku nierealizowania przez wydawcę obowiązków wynikających z umowy, o której mowa w § 12, minister może zażądać zwrotu udzielonej dotacji.

§ 16. W przypadku rezygnacji z dotacji, wydawca niezwłocznie zawiadamia o tym fakcie ministra, nie później jednak niż do dnia 1 października roku, na który dotacja została udzielona.

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia²⁾.

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 10 lipca 2006 r. w sprawie stawek, szczegółowego sposobu oraz trybu udzielania i rozliczania dotacji przedmiotowych do podręczników akademickich (Dz. U. Nr 127, poz. 888).

Uzasadnienie

Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 188a ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572 i 742) w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241, z późn. zm.).

Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 10 lipca 2006 r. w sprawie stawek, szczegółowego sposobu oraz trybu udzielania i rozliczania dotacji przedmiotowych do podręczników akademickich (Dz. U. Nr 127, poz. 888), wydanym na podstawie art. 109 ust. 5 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 i Nr 169, poz. 1420 oraz z 2006 r. Nr 45, poz. 319 i Nr 104, poz. 708).

W rozporządzeniu określono stawki, szczegółowy sposób oraz tryb udzielania i rozliczania dotacji przedmiotowych do podręczników akademickich, a także rodzaje podręczników akademickich, które mogą uzyskać dofinansowanie z budżetu państwa w ramach dotacji przedmiotowej.

Zgodnie z projektowanymi regulacjami dotacje przedmiotowe będą mogły być udzielane, w ramach środków określonych w ustawie budżetowej na dany rok, wydawcom, na ich wniosek, na publikację najlepszych, spośród wszystkich zgłoszonych w danym roku, podręczników akademickich, a w szczególności na publikację:

- 1) pierwszego wydania podręcznika akademickiego,
- 2) pierwszego polskiego wydania zagranicznego podręcznika akademickiego, w przypadku gdy recenzenci wskażą na taką potrzebę ze względu na brak podręcznika obejmującego treści zawarte w tym podręczniku na rynku polskim,
- 3) wznowienia wybitnego podręcznika akademickiego; w takim jednak przypadku wydawca będzie mógł otrzymać dotację przedmiotową do kolejnego wydania podręcznika akademickiego nie wcześniej niż po trzech latach od roku, w którym otrzymał poprzednią dotację na ten podręcznik.

Ponadto o dotację będzie można ubiegać się w odniesieniu do podręczników akademickich:

- 1) przydatnych w procesie kształcenia,
- 2) zawierających poprawne merytorycznie treści,
- 3) obiektywnie przekazujących wiedzę,
- 4) w formie nadającej się do publikacji bez istotnych zmian.
- 5) zawierających oryginalne rozwiązania i innowacyjny sposób prezentacji treści kształcenia;
- 6) zawierających treści kształcenia uwzględniające w szczególności najnowsze osiągnięcia w określonej dziedzinie i dyscyplinie nauki i sztuki,
- 7) zawierających treści dostosowane do programów kształcenia uwzględniających Krajowe Ramy Kwalifikacji oraz potrzeby rynku pracy, a także różnorodne potrzeby edukacyjne studentów.

Pierwsze wydanie podręcznika polskiego oraz pierwsze tłumaczenie podręcznika zagranicznego będą publikowane w formie papierowej i elektronicznej, a w przypadku publikacji kolejnego wydania dostępnego na polskim rynku podręcznika akademickiego publikacja będzie następowała wyłącznie w formie elektronicznej.

W projekcie rozporządzenia określono szczegółowe wymagania dotyczące treści wniosku

o przyznanie dotacji przedmiotowej do podręcznika akademickiego, dane uwzględniane we wstępnej kalkulacji kosztów wydania podręcznika oraz w rozliczeniu przyznanej dotacji przedmiotowej. Ponadto ustalono, że wydawca będzie przedkładał wraz z wnioskiem o przyznanie dotacji przedmiotowej:

- 1) elektroniczną wersję każdego podręcznika przygotowaną w formacie „.pdf”, a jeśli podręcznik akademicki ma być wydany w formie papierowej – także w formie wydruku gotowej wersji,
- 2) dwie recenzje naukowe każdego podręcznika akademickiego, sporządzone przez specjalistów w obszarze wiedzy, dziedzinie naukowej lub sztuki oraz dyscyplinie naukowej lub artystycznej, której dotyczą treści zawarte w podręczniku akademickim, obejmujące informacje o przydatności podręcznika akademickiego dla realizacji treści objętych programami kształcenia w uczelniach wraz z oświadczeniami osób, które sporządziły recenzje o braku przeszkód dla dokonania obiektywnej i niezależnej oceny wniosku,
- 3) wstępną kalkulację kosztów wydania każdego podręcznika akademickiego,
- 4) oświadczenie o zawarciu z każdym z autorów lub tłumaczy umowy regulującej autorskie prawa majątkowe, określającej kwotę honorarium przyznanego autorowi lub tłumaczowi i podział dochodów z przyszłych pól eksploatacji dzieła;
- 5) oświadczenie, że:
 - uzyskał odmowę dofinansowania z innych źródeł pierwszego polskiego wydania zagranicznego podręcznika akademickiego, ze wskazaniem podmiotów, które odmówiły dofinansowania,
 - nie znajduje się w trudnej sytuacji ekonomicznej w rozumieniu przepisów prawa Unii Europejskiej,
 - nie znajduje się w okresie restrukturyzacji przeprowadzanej z wykorzystaniem pomocy publicznej,
 - nie jest wpisany do Krajowego Rejestru Dłużników;
- 6) informację, czy wydawca korzysta z innych źródeł finansowania podręcznika, ze wskazaniem tych źródeł i wysokości przyznanych środków.

Dotacja przedmiotowa będzie przyznawana według stawki ustalonej na podstawie rzeczywiście poniesionych kosztów i wyniesie:

- do 50% kosztów wyliczonych z 80% kosztów nakładu handlowego uwzględniających koszty honorarium twórcy lub tłumacza, powiększonych o kwotę w wysokości do 15% kosztów bezpośrednich wydawcy przeznaczonych na dany podręcznik akademicki,
- koszt konwersji pliku elektronicznego zawierającego treści podręcznika akademickiego do formatów cyfrowych umożliwiających odczyt za pomocą stacjonarnych i mobilnych urządzeń elektronicznych.

Ponadto w przypadku, gdy podręcznik akademicki jest wydawany w formie książkowej, koszty wydania są naliczane dla nie mniej niż 300 egzemplarzy i nie więcej niż 1 000 egzemplarzy. Zastrzeżono przy tym, że wydawca może opublikować podręcznik akademicki w nakładzie wyższym niż wynikający z umowy o przyznanie dotacji albo umieścić wersję elektroniczną publikacji na własnej stronie internetowej, z tym że nakład ten oraz udostępnienie na stronie internetowej wydawcy nie mogą być sfinansowane ze środków przyznanej dotacji przedmiotowej.

W projekcie przewiduje się, że wniosek o dotację przedmiotową do podręcznika akademickiego wydawca będzie składał do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego w dwóch

egzemplarzach, w terminie do dnia 31 stycznia danego roku. Wnioski będą oceniane pod względem formalnym i finansowym przez pracowników Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz pod względem merytorycznym – przez powołaną przez Ministra Komisję do Spraw Podręczników. Wnioski o przyznanie dotacji przedmiotowych będą oceniane zgodnie ze wskazanym we wniosku obszarem wiedzy, dziedziną naukową lub sztuki oraz dyscypliną naukową lub artystyczną przez członka Komisji lub eksperta spoza Komisji, powołanego w przypadku braku w komisji eksperta w tym obszarze wiedzy, dziedzinie naukowej lub sztuki i dyscyplinie naukowej lub artystycznej.

Członek komisji i ekspert spoza komisji, oceniający wniosek, przed dokonaniem oceny będą składać oświadczenia o braku przeszkód dla dokonania obiektywnej i niezależnej oceny wniosku. W przypadku gdy autorem podręcznika akademickiego jest nauczyciel akademicki, recenzentami nie mogą być nauczyciele akademicy zatrudnieni w tej samej uczelni. Komisja będzie sporządzała ranking wniosków, na podstawie ocen dokonanych przez jej członków. W terminie do dnia 30 czerwca minister będzie podejmował decyzję o udzieleniu lub odmowie udzielenia dotacji, a następnie będą zawierane umowy z wydawcami. W umowie określać się będzie prawa i obowiązki przysługujące wydawcy, wynikające z przyznania dotacji przedmiotowej. Do obowiązków wydawcy należeć będzie w szczególności:

- publikacja podlegających dofinansowaniu egzemplarzy podręcznika akademickiego w liczbie i formie wynikającej z decyzji Ministra,
- przekazanie wersji elektronicznej podręcznika akademickiego, w formacie „pdf/A”, jako egzemplarza do zbiorów Biblioteki Narodowej w Warszawie udostępnianych na platformie cyfrowej wymiany międzybibliotecznej,
- wykonanie konwersji pliku elektronicznego zawierającego treści podręcznika akademickiego do formatów cyfrowych, umożliwiających odczyt za pomocą stacjonarnych i mobilnych urządzeń elektronicznych i umieszczenie skonwertowanego pliku na platformie cyfrowej (e-book) lub w internecie na platformie repozytoryjnej,
- wykonanie wydruku cyfrowego na zlecenie klienta, w terminie pięciu dni roboczych od dnia złożenia przez niego zamówienia.

Przekazanie wydawcy dotacji przedmiotowej do podręcznika akademickiego będzie następować po wydaniu podręcznika akademickiego, którego dotyczy udzielona dotacja i po przedłożeniu przez wydawcę, nie później niż do dnia 15 listopada danego roku, rozliczenia kosztów jego wydania wraz z dokumentami finansowymi i dowodami księgowymi potwierdzającymi poniesienie kosztów i egzemplarzem okazowym w formie elektronicznej i papierowej. Przyjęcie rozliczenia będzie dokonywane na podstawie weryfikacji przedłożonych dokumentów, dokonywanej przez osoby posiadające kwalifikacje z zakresu rachunkowości i finansów publicznych, zatrudnione w urzędzie obsługującym ministra.

Dopuszcza się możliwość rezygnacji przez wydawcę z przyznanej dotacji przedmiotowej. W takim jednak wypadku o rezygnacji z dotacji przedmiotowej do podręcznika akademickiego wydawca musi niezwłocznie zawiadomić ministra, nie później jednak niż do dnia 1 października roku, na który została udzielona dotacja.

Rozporządzenie będzie stanowiło pomoc publiczną w rozumieniu odrębnych przepisów i będzie wymagało notyfikacji zgodnie z przepisami.

Wstępna opinia o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowane rozporządzenie

Projektowane rozporządzenie w sprawie stawek, szczegółowego sposobu oraz trybu udzielania i rozliczania dotacji przedmiotowych do podręczników akademickich będzie oddziaływało na wydawców, twórców i użytkowników podręczników akademickich.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został przesłany do:

- 1) Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów,
- 2) Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- 3) Polskiej Komisji Akredytacyjnej,
- 4) Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich,
- 5) Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich,
- 6) Konferencji Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych,
- 7) Polskiej Akademii Nauk,
- 8) Polskiej Akademii Umiejętności,
- 9) Krajowej Reprezentacji Doktorantów,
- 10) Parlamentu Studentów RP,
- 11) Rady Działalności Pożytku Publicznego,
- 12) Rady Młodych Naukowców

oraz do następujących partnerów społecznych:

- 1) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych,
- 2) Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”,
- 3) Rady Szkolnictwa Wyższego i Nauki ZNP,
- 4) Forum Związków Zawodowych,
- 5) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej,
- 6) Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan,
- 7) Związku Rzemiosła Polskiego,
- 8) Business Centre Club,
- 9) Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”,
- 10) Wolnych Związków Zawodowych „Sierpień 80” Zarządu Krajowego,
- 11) Polskiej Izby Książki,
- 12) Stowarzyszenia Wydawców Szkół Wyższych.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny”.

3. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na sektor finansów publicznych. Projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na wysokość środków finansowych przeznaczonych

w budżecie państwa na szkolnictwo wyższe. Wydatki na dotacje przedmiotowe do podręczników akademickich, podobnie jak dotychczas, będą finansowane z budżetu ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego w wysokości określonej w ustawie budżetowej na dany rok, zaś wynagrodzenia za opinie członków Komisji do Spraw Podręczników, po utworzeniu takiej Komisji, będą pokrywane ze środków na wynagrodzenia (bezosobowe) w ramach budżetu przeznaczonego na działanie urzędu obsługującego ministra.

Obecnie przewiduje się, że członkowie Komisji spotkają się na posiedzeniach nie więcej niż dwa razy w roku, a ocenie podlegać będzie podobnie jak dotychczas, ok. 350 – 400 wniosków. Pozwala to oszacować projektowane wydatki z tytułu oceny wniosków na ok. 100 000 zł.

Projektowane rozporządzenie będzie miało zastosowanie przy ocenie wniosków, które będą składane w 2013r.

Niezależnie od powyższego należy wskazać, że na rok 2012 w budżecie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego przewidziano środki przeznaczone na finansowanie dotacji przedmiotowych do podręczników akademickich w Części 38 – Szkolnictwo wyższe, Dział 150 Przetwórstwo przemysłowe Rozdziale 15002 – Wydawanie podręczników szkolnych i akademickich w łącznej wysokości 8.605.000 zł, w tym w § 2620 – dotacja przedmiotowa z budżetu państwa dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych (wydawnictwa uczelni publicznych, PAN i inne z sektora finansów publicznych) – 1.605.000 zł oraz w § 2630 - dotacja przedmiotowa z budżetu państwa dla pozostałych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych (wydawnictwa spoza sektora finansów publicznych) – 7.000.000 zł.

W układzie budżetu zadaniowego odpowiednio jest to Poddziałanie 3.2.3.4.2 Dofinansowanie podręczników akademickich.

Projektowane środki na dotację przedmiotową na rok 2013 to łącznie 8.605.000 zł.

4. Wpływ projektowanego rozporządzenia na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia powinno pośrednio wpłynąć pozytywnie na rynek wydawniczy i liczbę miejsc pracy w wydawnictwach. Dotowanie publikacji, jak się zakłada, z zasady, ze względu na wysokie koszty wynikające ze stosunkowo niewielkich nakładów, powinno zachęcić wydawców do zwiększania produkcji ze względu na podejmowanie się nisko dochodowych wydawania podręczników akademickich, a tym samym pośrednio także na utrzymanie lub wręcz tworzenie miejsc pracy. Także wprowadzenie obowiązku wydawania podręczników akademickich w wersji elektronicznej może przyczynić się do rozwoju nowych linii technologicznych i przedsiębiorstw je serwisujących, a tym samym tworzenia stanowisk pracy dla pracowników wykonujących zadania związane z publikacją książek elektronicznych.

Wprowadzona w § 11 ust. 1 zasada ujmowania w ramach udzielanej dotacji wydatków związanych z kosztami honorarium autora lub tłumacza, a tym samym wykazywania ich w rozliczeniu dotacji może wpłynąć pozytywnie na wysokość tych honorariów, a tym samym zachęcić osoby posiadające kompetencje niezbędne dla wykonywania tego rodzaju działalności do podejmowania działalności twórczej oraz tłumaczenia nowych tytułów. Tym samym może nastąpić zwiększenie aktywności zawodowej Polaków wykonujących zawodowo tego rodzaju działalność.

5. Wpływ projektowanego rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie rozporządzenia pozytywnie wpłynie na rynek wydawniczy i dostępność podręczników akademickich dla studentów. Z jednej strony bowiem udzielanie dotacji będzie zachęcać wydawców do podejmowania się wydawania nowych podręczników, nawet w przypadku gdy finansowy plan wydawniczy wskazuje na ryzyko, że wydanie to będzie deficytowe, z drugiej strony zakłada się, że dzięki udzielaniu dotacji przedmiotowych uzyskany zostanie mechanizm wpływania na wysokość ceny podręczników akademickich, tj. jej obniżanie. Analiza dostępnych danych statystycznych (Główny Urząd Statystyczny „Kultura w 2010r.”, Warszawa 2011r.) dotyczących produkcji wydawniczej w Polsce wskazuje, że przeciętny nakład tytułu wydawniczego dla całego kraju w ostatnich trzech latach waha się w przedziale 2,5 – 3 tysiące egzemplarzy. Tymczasem z danych uzyskanych z Biblioteki Narodowej w Warszawie wynika, że dla rynku podręczników akademickich nakład ten wahał się w granicach tysiąca egzemplarzy, przy czym w 2011r. wyniósł już tylko 717 egzemplarzy. Analiza udziału liczby całego nakładu podręczników akademickich w całym rynku wydawniczym w Polsce, kształtuje się poniżej 2%. Dane te wskazują na bardzo ograniczone zainteresowanie wydawców tą właśnie działalnością. Zatem wprowadzenie i utrzymanie mechanizmów zachęcających do prowadzenia tego typu działalności poprzez dotowanie mało atrakcyjnej, jak wskazują przytoczone dane, lecz bardzo istotnej produkcji wydawniczej, także ze względu na potrzebę upowszechniania wiedzy i ułatwiania dostępu do niej, wydaje się bardzo istotnym zadaniem i jednym z czynników przyczyniających się do realizacji idei budowy społeczeństwa opartego na wiedzy. Należy pamiętać, że jakkolwiek pomoc publiczna bezpośrednio udzielana jest wydawcom, to beneficjentami tej pomocy są także, a może przede wszystkim studenci. Wynika to z faktu, że rynek podręczników akademickich to rynek adresowany do tej właśnie grupy społecznej jako głównego odbiorcy i użytkownika.

Zaproponowana zasada naliczania wysokości udzielanej dotacji pozwoli związać wysokość udzielanej pomocy publicznej z rzeczywiście ponoszonymi kosztami, dokumentowanymi nie tylko we wstępnej kalkulacji kosztów, ale także w rozliczaniu dotacji, zwiększając tym samym efektywność działań podejmowanych w tym zakresie. Przedstawiana wstępna kalkulacja kosztów wydania podręcznika pozwoli ocenić, jak wielkość udzielonej dotacji ustalonej na podstawie kalkulowanych kosztów wytworzenia podręcznika, wpłynie na ostateczną cenę podręcznika. Zakłada się, że udzielanie dotacji do podręczników powinno przyczynić się do obniżenia cen rynkowych tych podręczników, a tym samym do zwiększenia dostępności cenowej dla studentów. Wprowadzenie zasady wydawania podręczników akademickich w formie książek elektronicznych podniesie poziom informatyzacji społeczeństwa i dodatkowo wpłynie na zwiększenie dostępności do nowoczesnych podręczników akademickich.

Dotowanie wydawania podręczników akademickich powinno wpłynąć pozytywnie na rozwój wydawnictw ze względu na stworzenie mechanizmu dla zwiększenia produkcji (liczby i nakładu wydawanych publikacji), a dzięki temu – wielkość zatrudnienia. Ponadto decyzja o dotowaniu publikowania książek elektronicznych może wpłynąć na rozwój i modernizację technologiczną wydawnictw.

6. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia wpłynie pozytywnie na sytuację i rozwój regionalny tych regionów, w których działają wydawnictwa wydające podręczniki akademickie. Stymulowanie rozwoju wydawnictw, a pośrednio także przedsiębiorstw współpracujących z nimi w zakresie utrzymania sprawności linii produkcyjnych, powinno wpłynąć pozytywnie na sytuację gospodarczą oraz rynku pracy tych regionów. Dotowanie tytułów wydawniczych niewątpliwie powinno przyczynić się do zwiększenia liczby produkcji wydawniczej, a tym samym utrzymania lub wręcz zwiększenia liczby miejsc pracy w wydawnictwach i przedsiębiorstwach je obsługujących. Tym samym można oczekiwać pozytywnego oddziaływania projektowanych rozwiązań na rozwój gospodarczy, a ze względu na wymóg publikowania książek elektronicznych – także technologiczny regionów, w których działają wydawnictwa, które będą uzyskiwały dotacje przedmiotowe. Wprowadzenie obowiązku publikowania i udostępniania podręczników akademickich w wersji elektronicznej powinno także wpłynąć na zwiększenie dostępności do literatury naukowej, a tym samym ułatwić odbywanie studiów studentom wywodzącym się z regionów o słabiej rozwiniętej infrastrukturze naukowej, tj. z mniejszą liczbą uczelni oraz bibliotek naukowych.